

Fakta om undersøgelsesområdet

- Den franske revolutions vigtigste juridisk-politiske dokument var en menneskerettigheds-erklæring, nemlig Erklæring om menneskets og borgerens rettigheder.
- Der udkom ikke bare én menneskerettigheds-erklæring i revolutionsåret, men derimod i hundredevis af officielle og uofficielle erklæringer, der alle havde til formål én gang for alle at definere menneskets rettigheder.

Afhandlingens empiriske grundlag

Afhandlingens empiriske grundlag tæller blandt andet politiske taler, skuespil, økonomiske traktater og filosofiske pamfletter. I arbejdet med at indsamle disse tekster har Jonas Ross Kjærgård nydt godt af det forhold, at enorme tekstmasser i løbet af bare de sidste fem år er blevet gjort elektronisk tilgængelige. Det har gjort det muligt at arbejde med ikke bare relativt ukendt materiale, men med decideret obskure tekster, der imidlertid rummer værdifuld information om periodens politisk-kulturelle klima.

Om Jonas Ross Kjærgård

Jonas Ross Kjærgård er litteraturhistoriker, han har skrevet sin ph.d. afhandling ved Institut for Kommunikation og kultur, Aarhus Universitet, hvor han har indgået i forskningsprogrammet Globalisering, migration og erindring. Hans forskningsmæssige fokus er på litteratur og politisk-økonomisk idehistorie i 1700-tallets Frankrig, men derudover har han bredere interesser, der tæller menneskerettighedernes historie, slaveriets historie og litteratur, særligt fra 1500 til i dag.

Tid og sted for forsvar

Den 7. september, kl. 14.00

Lokale 124, bygning 1584, Langelandsgade 139, Aarhus C

Kontakt

Jonas Ross Kjærgård

E-mail: kunsjrk@dac.au.dk

Tlf.: 26835681

Aarhus Universitet

Institut for Kommunikation og Kultur

Langelandsgade 139

Jens Chr. Skous Vej 2 og 4 (bygning 1485 og 1481)

8000 Aarhus C

THE HAPPINESS OF ALL: BALANCING MONEY AND MORALS IN FRENCH REVOLUTIONARY HUMAN RIGHTS DISCOURSE

THE HAPPINESS OF ALL: BALANCING MONEY AND MORALS IN FRENCH REVOLUTIONARY HUMAN RIGHTS DISCOURSE

Ph.d.-afhandling af Jonas Ross Kjærgård

AARHUS UNIVERSITET

THE HAPPINESS OF ALL: BALANCING MONEY AND MORALS IN FRENCH REVOLUTIONARY HUMAN RIGHTS DISCOURSE

Afhandlingen undersøger, hvordan brydende ideer om menneskerettigheder influerer på Den franske Revolutions kulturelle og politisk-økonomiske landskab.

Menneskerettighederne står til forhandling

I perioden umiddelbart før Den franske Revolutions udbrud (1789) vinder ideen om almenmenneskelige rettigheder indpas i Frankrig. Mens der er bred enighed om, at franskmændene har menneskerettigheder, er der enorm uenighed om, hvori disse præcis består. Med andre ord er mange enige om, at en menneskerettighedserklæring vil medføre almenmenneskelig lykke, men den politiske kamp handler om at gøre netop sin forståelse af lykke og rettigheder til gældende lov for det nye Frankrig.

Menneskerettighedernes ikke-universalitet

Mens rettighederne i princippet gjaldt for alle, så viser afhandlingen, at de ikke alene i praksis, men faktisk også principielt, først og fremmest var tiltænkt bestemte befolkningsgrupper, nemlig de franske mænd, der levede op til kravet om at være almennyttige og skattebetalende borgere. Dette efterlader blandt andre fattige, uægte børn og slaver i en prekær situation på grænsen af det menneskelige fællesskab.

De glemte værkers politik

I afhandlingen analyseres en række litterære værker, som ikke indgår i den traditionelle litteraturhistoriske kanon. Oversete forfattere og politikere forsøgte aktivt at bruge det litterære formsprog til at intervenere direkte i periodens politisk-økonomiske debatter. Det gjorde de ud fra ønsket om ikke alene at kunne påvirke borgere rationelt gennem systematiske afhandlinger, men også ved hjælp af litteraturens og teaterscenens emotionelle overbevisningskraft.

Beskatningspolitik

Selvom de sjældent kommenteres, så handler to af de kun sytten artikler fra Erklæring om menneskets og borgerens rettigheder (1789) om beskatning. Der er altså en direkte politisk og idemæssig forbindelse mellem skattepolitik og menneskerettigheder. Afhandlingen afdækker omfanget af denne forbindelse og argumenterer for, at koblingen til beskatning har været medvirkende til at gøre menneskerettigheder til et emne, der optog flere og andre end den politiske elite.

Konklusion

Afhandlingen bidrager til den eksisterende viden på området ved at

- fokusere skarpt på menneskerettighedsbegrebet i en specifik historisk periode, hvilket gør det muligt at afdække, i hvilket omfang forskellige typer af tekster og personer har inter文neret i kampen om at definere rettighedernes omfang og indhold.
- dokumentere sammenhængen mellem økonomi, rettigheder og fiktionslitteratur. Oftest er disse blevet analyseret som adskilte betydningsfærer, men grænserne imellem dem smuldrer ved en nærmere granskning.
- udvide grænserne for, hvilket materiale, man som litteraturhistoriker kan og bør beskæftige sig med. Dette gælder både genre-mæssigt, hvor litteraturen her ses i sit forhold til økonomi og politik, og litteraturhistorisk, hvor afhandlingen fremhæver værker, der oftest lades uden for betragtning.

Perspektiver

For det første kan afhandlingen animere til fornyet interesse for 1700-tallets mindre kanoniske tænkere og værker og dermed også puste til forsøgene på ikke bare at forstå periodens ide-mæssige nybrud, men også disse nye ideers cirkulation og brug. For det andet må afhandlingen meget gerne inspirere til diskussioner om det nutidige menneskerettighedsbegreb, som (i) ikke bør forstås alene inden for en smal juridisk ramme, men derimod inkludere kulturelle tematiseringer og repræsentationer i langt højere grad, og som (ii) er karakteriseret ved nogle tvetydigheder, der er, ikke identiske med, men parallelle til 1700-tallets.